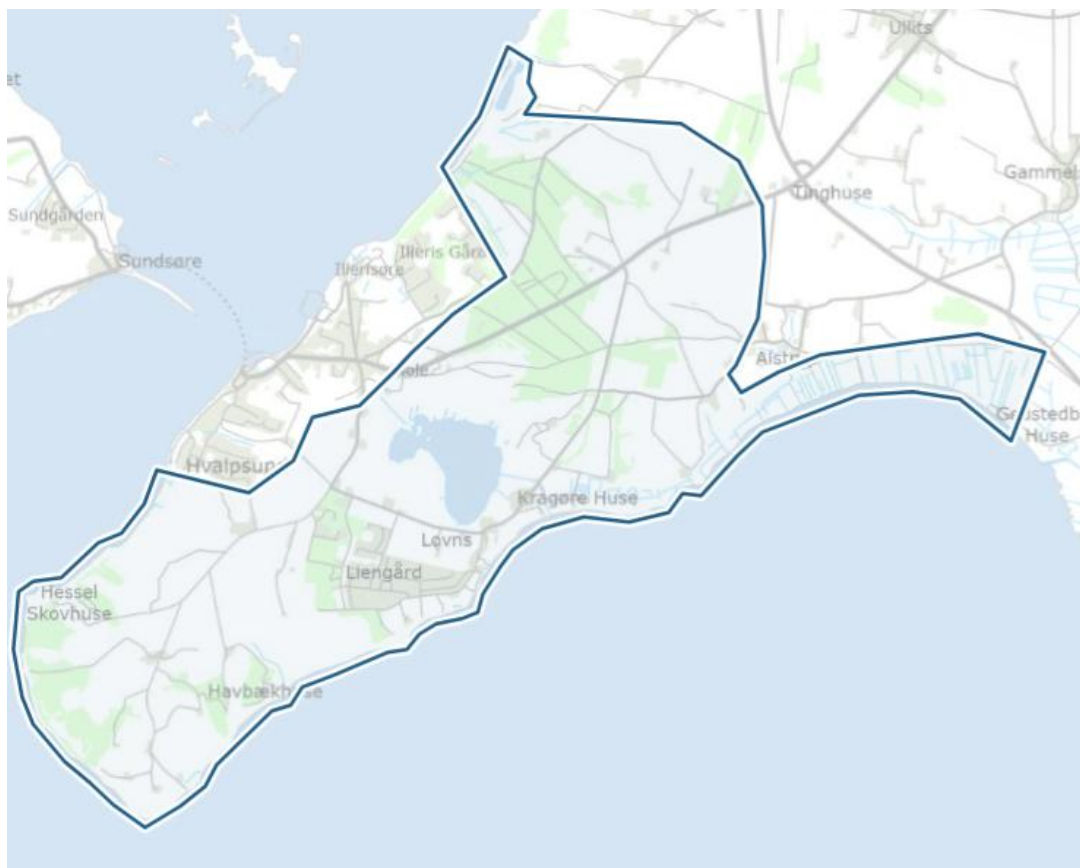

Naturområde på Louns Halvøen

DN Vesthimmerland foreslår etablering af et sammenhængende naturområde på Louns Halvøen som vist på figur 1.

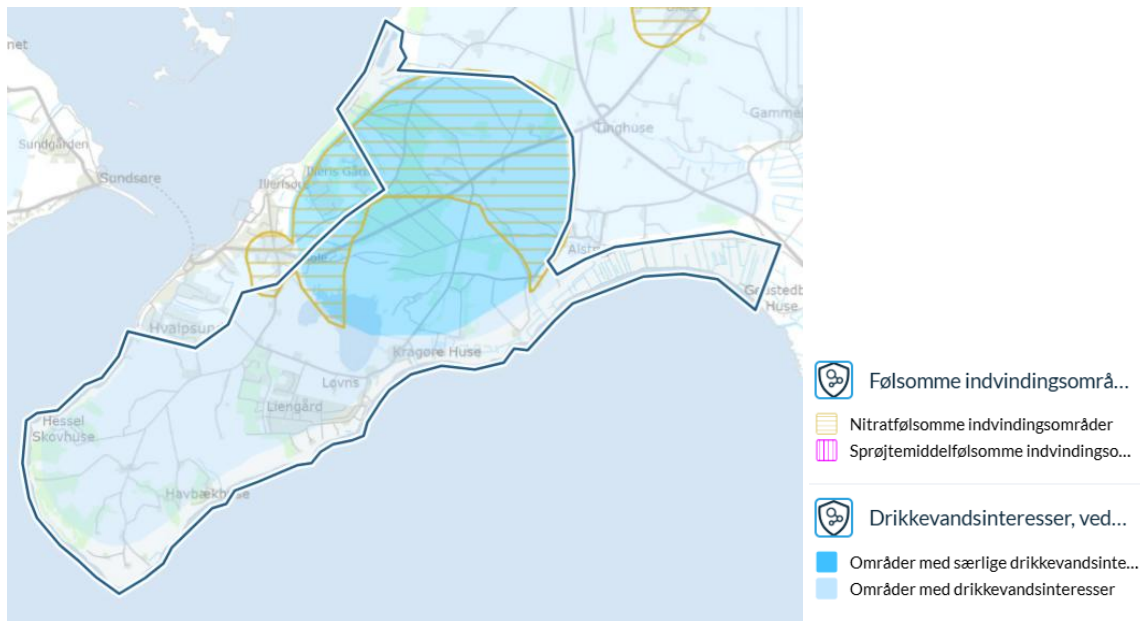
Det er vigtigt at understrege, at etableringen af området skal ske i samarbejde med de nuværende lodsejere. Det kan f.eks. ske gennem frivillige aftaler om ekstensivering af dyrkede arealer eller opkøb i takt med at lodsejere ønsker at afhænde deres arealer. Eksisterende beboelse vil derfor heller ikke blive berørt af etableringen af naturområdet. Opkøb af jord forudsætter samarbejde med en ekstern fond.

Området er i forvejen ikke stærkt opdyrket og rummer et stort antal forskellige naturtyper som samlet set afspejler naturpotentialet i den centrale Limfjord (se nærmere beskrivelse nedenfor). Desuden er området naturligt afgrænset af kysten på tre sider.

Figur 1. Afgrænsning af det foreslåede naturområde. Rotholmene bør naturligt medregnes til området.

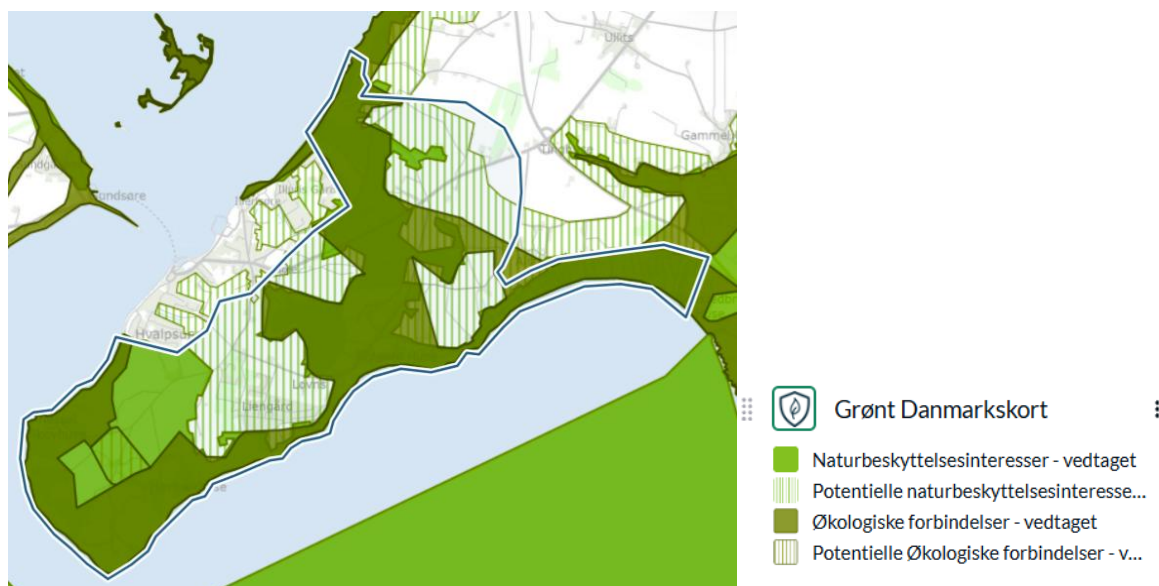
Den afgrænsning mod nordøst som er skitseret på figur 1 er kun en skitse, men det er naturligt at området omfatter det område af særlig drikkevandsinteresse som knyttes til Hvalpsund og Louns Vandværker (se figur 2).

Figur 2. OSD område for Hvalpsund og Louns vandværker. Bemærk at området også er klassificeret som nitratfølsomt indvindingsområde

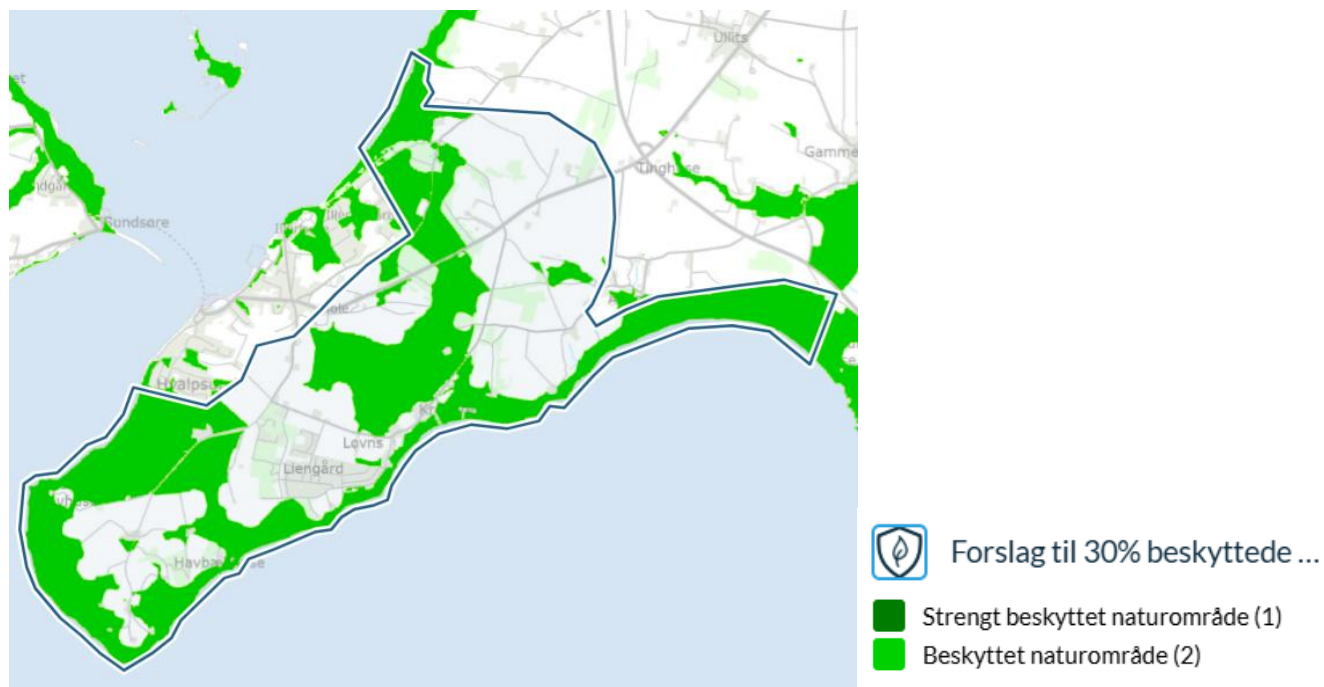
Området grænser op til lavbundsprojekter på strandene ved Alstrup og i Lerkenfeld Ådal som DN Vesthimmerland ligeledes foreslår som et naturområde. Området kan derfor med fordel ses i sammenhæng med dette og vil herved skabe stort og naturligt sammenhængende naturområde.

I Grønt Danmarkskort er størstedelen af det foreslåede område udpeget som vedtaget naturbeskyttelsesinteresse, potentiel naturbeskyttelsesinteresse eller økologisk forbindelse. (figur 3).

Figur 3. Udsnit af Grønt Danmarkskort.

Ligeledes er store dele af området foreslået som beskyttet naturområde i Forslag til 30% beskyttede naturområder, udarbejdet af DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi (Figur 4).

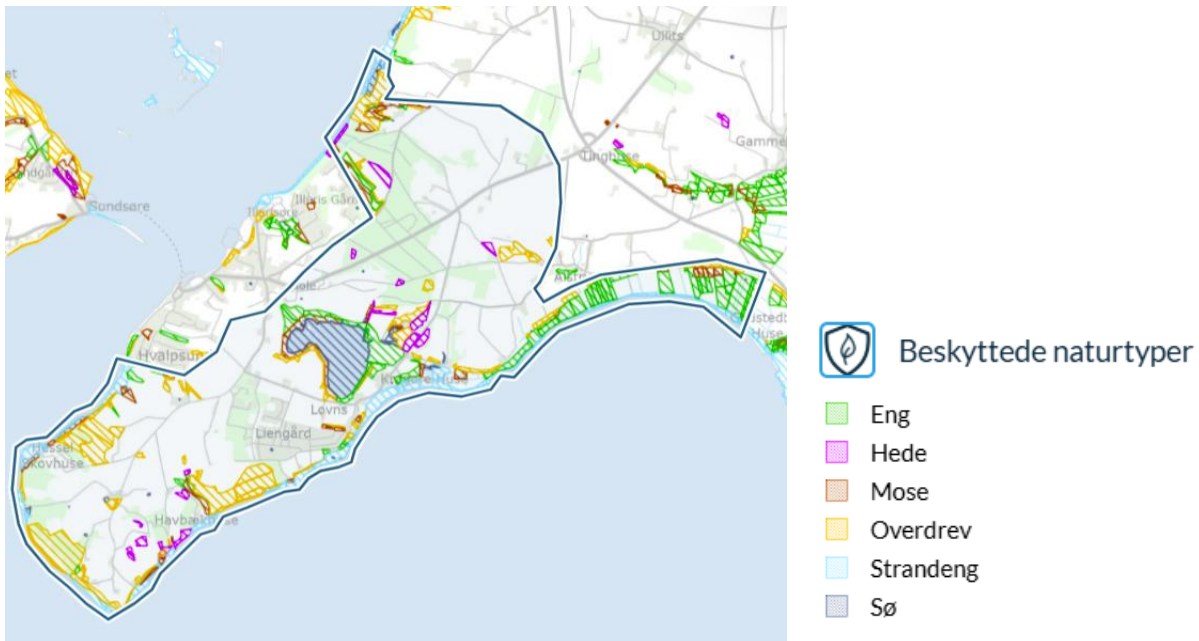

Figur 4. Forslag til 30% beskyttede naturområder DCE.

Den yderste del af halvøen er i forvejen omfattet af Natura 2000 område nr. 30 samt en fredning (senest revideret 1982) med henblik på at hindre ny bebyggelse samt sikre offentlighedens adgang til området. En omlægning til natur vil stærkt forbedre kommunens mulighed for at leve op til sin forpligtelse til at sikre opfyldelsen af målene for både fredningen og natura 2000 området.

Områdets naturtyper

Især den yderste del af halvøen er præget af morænebakker med dybe erosionskløfter ud mod kysten. Dette medvirker stærkt til at skabe grundlag for et meget stort antal naturtyper og dermed en stor biodiversitet. Se figur 5.

Figur 5. Beskyttede naturtyper på Louns Halvøen.

Nord og vest for Louns Sø findes plantager med nåletræer og blandet nåle- og løvtræ. Disse kan med fordel omlægges til naturskov og udvides mod øst som en beskyttelse af det nitratfølsomme område med særlig drikkevandskvalitet.

Louns Sø har tidligere været afvandet, men er genskabt i 1996 og huser i dag et rigt fugleliv med blandt andet gråstrubet lappedykker.

Det fredede område yderst på halvøen rummer, ud over de tidligere nævnte erosionskløfter, en mosaik af græssede overdrev med enebærkrat.

På den yderste del findes meget gamle egekrat og skove med stilkeg og småbladet lind. Disse fremstår som urørte skove med stor masse af stående og liggende dødt ved og mange træer med huller. I disse skove findes en meget varieret flora.

Langs den sydvestlige og sydlige kystlinje findes åbne klinger med kolonier af digesvaler. Den største af klingerne er ved Melbjerg Hoved, hvor man som et af meget få steder i landet kan se aflejringer fra tre istider.

Strandengene er en naturtype som er karakteristisk for Limfjordsegnene. Danmark rummer næsten 80% af de strandenge som findes i EU. På Louns Halvøen er strandengene blandt andet levested for Strandtudsen, som ellers er en stærkt truet art.

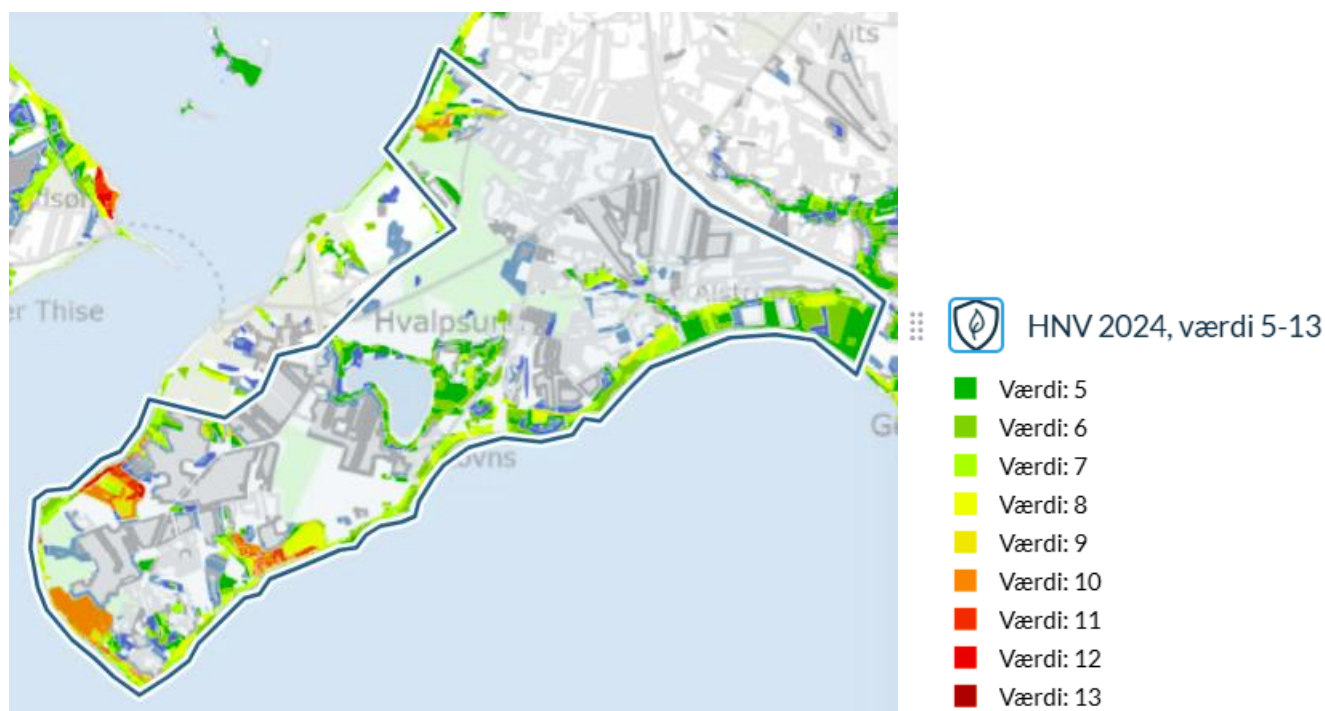
Dyre- og planteliv

De varierede naturtyper giver levesteder for et stort antal dyre- og plantearter, herunder også flere bilag IV arter.

Som eksempler på arter kan nævnes:

- Odder (ifølge arter.dk). Bilag IV
- Brunflagermus, damflagermus, Trolldflagermus, dværgflagermus, sydflagermus (ifølge arter.dk). Alle arter er Bilag IV
- Markfirben (ifølge arter.dk). Bilag IV
- Stor vandsalamander (Nævnt i Natura 2000-basisanalyse 2022-2027). Bilag IV
- Strandtudse Bilag IV.
- Sangsvane (ifølge arter.dk og Natura 2000-basisanalyse 2022-2027)
- Digesvale (ifølge arter.dk)
- Gråstrubet lappedykker (ifølge arter.dk)
- Skov-gøgelilje (ifølge arter.dk). Bilag IV
- Bakkegøgelilje (ifølge arter.dk). Bilag IV
- Småbladet lind (ifølge arter.dk)

I HNV-kortet (High Nature Value) fra DCE, Aarhus Universitet er flere steder på halvøen registreret med en HNV score på 5 eller derover. Se figur 6.

Figur 6. HNV 2024, værdi 5-13. DCE, Aarhus Universitet.

Historie

Museet Herregården Hessel formidler især perioden fra midten af 1800 -tallet til midten af 1900 -tallet. Den første del af denne periode var herregårdens drift især baseret på studeopdræt og fåreavl. Formidlingen af dette vil være i fint samspil med en naturpleje på græssede overdrev.

Desuden rummer området flere gravhøje fra bronzealderen og rester af en ringborg ved Melbjerg Hoved.

Vision

Ved etablering af det foreslåede naturområde på Louns Halvøen vil det være muligt at skabe et større sammenhængende og meget varieret naturområde som repræsenterer naturtyper der er karakteristiske for de kystnære områder i den centrale del af Limfjorden.

På de højere liggende jorder vil der kunne skabes et varieret landskab med en mosaik af naturskov, enebærkrat og lysåbne overdrev som vedligeholdes gennem græsning på samme måde som det allerede sker i en del af området.

Den vigtige drikkevandsresurse for Louns og Hvalpsund vandværker beskyttes effektivt af den skov som etableres i den østlige del af området.

Områdets landskabelige skønhed vil sammen med den store variation i naturtyper og samspillet med Herregården Hessel være af stor værdi for bosætning og turisme.

ⁱ Miljøstyrelsen: Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Revideret udgave, Natura 2000-område nr 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14 og F24